

9677

F. XAVIER GODO

==

RIN

Juguet en un acte y en prosa

Estrenat ab brillant èxit en el «Teatro Catalá» (Romea) la nit
del 19 de Janer de 1897.

PREU: UNA PESSETA

BARCELONA

Tipografía de Francisco Badia, Doctor Dou, 14.

1897

12

RIN

Digitized by the Internet Archive
in 2012 with funding from
University of North Carolina at Chapel Hill

<http://archive.org/details/rinjuguetenunact23112godi>

F. XAVIER GODO

RIN

Juguet en un acte y en prosa

Estrenat ab brillant éxit en el «Teatro Catalá» (Romea) la nit
del 19 de Janer de 1897.



BARCELONA

Tipografía de Francisco Badia, Doctor Dou, 140.

1897

Aquest juguet es propietat de son autor y ningú podrá, sens lo seu permis, traduhirla, representarla ni reimprimirla en Espanya, posseissons d'Ultramar, ni en los punts ab los quals s' hajan celebrat ó se celebren posteriorment á questa publicació, tractats internacionals de propietat literaria.

Els comissionats de la Administració lírico-dramàtica de *Hijos de E. Hidalgo*, de Madrid, són els encarregats exclusivament de concedir ó negar el permís de representació y de cobrar els drets de propietat.

Queda fet el dipòsit que marca la llew.

A

D. Francisco Gras y Elias

REPARTIMENT

PERSONATGES

ACTORS

—	—
Carolina, 25 anys	<i>D.* Adela Clemente</i>
Enrich 28 id.	<i>D. Hermenegild Goula</i>
Rafel 34 id.	» <i>Lluís Llibre</i>

Director: D. HERMENEGILD GOULA

L' acció á Barcelona. — Epoca present.

Dreta y esquerra la del actor.



Acte únic

Un quartó dormitori, molt elegant. Al fons un balcó ab vidres. A l' esquerra apropi del balcó, una étagére ab vascs, una botella d' aigua, un' altre de licor; copetas, culleretas, la sucrera, etc. A la dreta, un llit ab cortinas, col-locat de manera qu' el capsal quedí al fons y els peus al prosceni oferint una petita inclinació á fí y efecte de que á son temps omplí son objecte vejentse totas las figurases. Entre l' llit y la paret deu haverhi puesto suficient pera que hi passi una persona. A l' esquerra primer terme una tauleta ab un bastidor pera brodar. Quan s' obra 'l balcó ha de veurers nevar. Aprop del capsal del llit deu haverhi un biombo y al costat d' aquest un penjador ab una bata. Sobre d' una cadira un sombrerero. A dreta y esquerra dos portas. Es de nit. Sobre de la tauleta un quinqué encés. Entre las dos portas de l' esquerra, un sofá.

ESCENA PRIMERA

CAROLINA, després RAFEL

(Carolina sentada á la dreta primer terme, arreglant una comiseta de llana. Dona alguns punts tota pensativa y de quan en quan s' atura).

CAROLINA No sé que donaría pera saber qui era aquell jove que vaig coneixer dilluns passat en el ball de disfressas que donáren á ca 'l senyor Martinez, Director de la Societat d' aigües, ahont està empleat el meu marit. Si n' és de guapo! No parlo del meu marit. Anava disfressat de calabrés, ab unas barbas hasta allá.

Quinze vegadas va treurerm á ballar. Ay! Jo tenia una por qu' el meu marit ens observés... Pro jcal quan mes els convé es quan menos s' hi vehuen. Pro jquin xicot! Y quin talent el seu! Canta que ni en Gayarre... y sobretot imita 'ls animals d' una manera maravellosa... El qu' es la dona que si casi podrá sentirse tota orgullosa... Pot ser ja la te escullida... La veritat es que si á las demés senyoras que hi havía, las hi va causar el mateix efecte qu' á mí quan imitava 'ls lladruchs del gos... el bunzinar de las moscas... y el cant de las granotas, las haurá fetas tornar bojas á totes. (Pausa.) Jo sí qu' en só de boja, que perdo 'l temps pensant ab aquestas tonterías... Res! Somnis!... Pro la vida no es un somni, com dihuen molts... Es una trista realitat.

- RAFEL (*Desde dins*). Carolina: Ahont has deixat la camiseta de llana?
- CAROLINA Aquí está la trista realitat; el materialisme de la vida.
- RAFEL (*Entrant per la primera porta de la dreta*). Degas: t' has oblidat de posar la camiseta en el sarró? Eh? Es que no vull correr el perill d' arreplegar un refredat qu' em dugui al altre barri.
- CAROLINA (*Ab tristesa*). Té; vetal' aquí. (*Donantli*)
- RAFEL (*Mirantla*) Ab quin aire m' ho dius!
- CAROLINA Ay! ay! Com vols que t' ho digui?
- RAFEL Ab una mica més de garbo, (*posant la camiseta en el sarró*) mes alegre.
- CAROLINA Es clar; puch estar contenta quan veig que tots els diumenges t' en vas á cassar.
- RAFEL Ja sabs qu' el metje m' ha ordenat que fassi molt exercici.
- CAROLINA Exercici! També podrias ferlo á casa.
- RAFEL (*Alsant las espaldas*). Pshé! No 't dich que no; pro hi ha exercicis y exercicis.
- CAROLINA Be, sí; tu prefereixes deixarme sola, abandonada. (*Va á seurer á l' esquerra*).
- RAFEL (*Apoyants' en el respaldo de la cadira*). Vaja; no t' enfadis. Demá, qu' es festa, pots anar á dinar ab la teva mamá y á la tarde al teatro... ó á sermó qu' es millor y mes barato.
- CAROLINA Ja! Y aquest vespre?
- RAFEL Aquest vespre... 't pots entretenir brodant

aquell trevall. (*Indicant el qu' està sobre la tauleta y mirantlo.*) Qu' es bonich! Qu' es delicat... Si tens unes mans! Quan estarás cansada, t' en anirás á dormir y somniarás ab el teu marit.

- CAROLINA O ab algún altre.
 RAFEL Cóm? Qui es aquest altre?
 CAROLINA Vull dir que no sempre 's somnía lo que 's vol.
 RAFEL Eh? Pot ser voldrías ferme creurer que podrías somniar algú mes? Tal vegada 'l calabrés de l' altre nii?
 CAROLINA Quin calabrés?
 RAFEL Quin calabrés! Ho sabs millor que jo. 'M refereixo á n' aquell jove que imita las bestias ab tanta perfecció.
 CAROLINA Que imita las bestias?
 RAFEL Sí, dona, sí; aquell que va ballar tant ab tu á ca 'l senyor Martinez.
 CAROLINA No tant!
 RAFEL Quinze balls... Com qui no diu res...
 CAROLINA (Ap.) Ja ho deya jo que si havia fixat.
 RAFEL Si arriba á ballarne setze 'l bofetejo.
 CAROLINA ¡Pro Rafael!
 RAFEL Sí; sí; l' hauria bofetejat. Bah! Si un d'aquests gomosos 't fes l' os, comensaría per matarlo á n' ell; després á tu y després á mí. Es á dir, no; jo no 'm mataia perque 'l suïcidi es immoral.
 CAROLINA ¡Pero que t' enrahonas? Que t' tornas boig?
 RAFEL Tens rahó, Carolina. Soch un ximple... Ves quinas ideas m' acudeixen! Pro tu ja ho sabs; tinch las sangs calentas y per res s'encenen... Prou qu' ho sé que no estimas á ningú mes qu' al teu marit. (*Se sent lladrar un gos.*) Ah! ah! ah! El Rin m' avisa que si m' entretench gaire 'ns escapará 'l tren.
 CAROLINA Que no 't fora lo mateix anárten demá?
 RAFEL No veus qu' els companys m' esperan?
 CAROLINA Oh! Y que demá tenías que tornar la visita al teu principal senyor Martinez.
 RAFEL Li tornaré la setmana entrant. Y á propósit del senyor Martinez.
 CAROLINA Qué?
 RAFEL Que no ho sabs?
 CAROLINA Que vols que sápiga!

- RAFEL (*Confidencialment*) 'S diu que la seva senyora l' ha fet entrar en la gran cofradía.
CAROLINA Quina cofradía?
RAFEL (*Ap. rient.*) Quina dona mes innocent que tinc!
CAROLINA Que t' en rius?
RAFEL Es clar; sempre es una satisfacció saber qu' al meu principal... Vaja, adeu, adeu. (*L'abrassa*). Demá 't portaré sis perdius.
CAROLINA Mentre no sigan com las de l' altre setmana...
RAFEL Perqué?
CAROLINA Perqué 's veu que vares tardar massa á matar las y's van passar.
RAFEL (*Ap.*) Aquell dimoni d' adroguer ja van dos cops qu' em ven perdius passadas. (*Alt.*) Vaja, adeu.
(*Se sent lladrar un gos y s'en va per l'esquerre tot cantant*).
CAROLINA Vet' aquí un home felís. S' en va cantant, tot alegre, y mentres va á divertirse 'm deixa aquí tota sola. Oh! 'ls homes, 'ls homes! Després dihuen si una dona... (*Seu y agafa un diari. Pausa.*) Si pogués saber qui era aquell jove... No sé perque s' em figura que deu ser algun noble. (*Se sent un tiro.*) Qu' es això? (*S'alsà.*) Pot ser sí qu' al meu marit li ha donat l' humorada de cassar al mitj del carrer... (*Se'n va al balcó.*) M' ha semblat com si el tiro hagués sortit d' algún balcó... (*Surta del balcó.*) Vaig á veurer si là Carmieta dorm... Que no s' hagi espantat...
(*S'en va per la primera dreta.*)

ESCENA II

ENRICH, després CAROLINA

- ENRICH (*Entra p' el balcó, pàlit, ab els cabells en desordre l' armilla desteta y sense sombrero*) Misericordia! (*S deixà caurer sobre d' una cadira.*) Malehits sigan els tenorios! No s' en pot ser per cap diner. Lo qu' es avuy puch dir qu' he escapat d' una y bona. (*Mira ab-*

*curiositat.) Ahont só? Tant me fá; 'l cas es que m' he salvat. Oh! Las donas, las donas! Aquella benehida Laura, una rubia del hú... m' envia aquest matí una targeta, dihent: «Enrich meu: aquesta nit el meu marit va al Círcul Ecuestre. T' espero ab la mes viva impaciencia.» Hi corro, com es de suposar, y mentres estava á sos peus de genollóns, fentli las mes tendres protestas d' amor, ¡cataplúm! s' obra una porta, 'l maít s' ens presenta revolver en ma; 'm veu, fa foch, no 'm toca (*palpantse*) ó al menos m' ho sembla, y fa trossos un hermos mirall que hi havía sobre la consola. Jo, ab un valor que may havia tingut, obro 'l balcó, veig que dona sobre una taulada y ¡zas! m' hi tiro; pro 'l miserable 'm segueix y comensa una carrera fantástica... De prompte sento un crit, 'm giro y veig al meu perseguidor que cau dins d' una xemenya. Aprofito l' ocasió y mentres ell s' en ha anat xemenya avall, jo veig obert aquest balcó, m' hi tiro y aquí só perque he vingut... (Pausa) Be; pro are que faig? Sento passos... Algú ve... San Corneli tinga pietat de mí.*

- CAROLINA (*Parlant á dintre.*) Está, está he. Vagissen al llit; pro tingui compte la nena.
- ENRICH (*Ap.*) Una dona. Las donas son sempre indulgents. No m' espanto.
- CAROLINA (*Ap. sempre pensativa.*) No sé que donaría pera saber qui era aquell jove...!
- ENRICH (*Agafant el sombrero que hi ha sobre la cadira, s' adelanta y saluda.*) Senyora!
- CAROLINA (*Espantada.*) Un home! Lladres!
- ENRICH Senyora! Senyora! Per l' amor de Deu! Jo no só cap lladre.
- CAROLINA Vágissen.
- ENRICH (*Ap.*) Ah! La meva balladora!
- CAROLINA (*Ap.*) Si es el calabrés sense barba! (*Alt.*) Pero vosté aquí?
- ENRICH Jo mateix, senyora, jo mateix.
- CAROLINA Pero aixó es indigne.
- ENRICH Permétim que li espliqui.
- CAROLINA No necessito esplicacions. Tot ho endevino.
- ENRICH Es bastant difícil.
- CAROLINA Díguiho clar. Es que vosté ha tingut ganas de tornarm' á vetirer...

- ENRICH (Ap.) Ah! 'S creu...
- CAROLINA Vosté ha sabut qu' el meu marit estaría fora per espay de vint y quatre horas...
- ENRICH (Ap. alegre.) Bravo! bravo!
- CAROLINA Y sense fixars' en si 'm comprometía ó no s' en ha entrat á casa meva com un malfactor.
- ENRICH (Ap.) Bravo! bravo! bravo!
- CAROLINA Aixó, com es natural, 'm dona á comprender que vosté té un capritxo foll per mí.
- ENRICH (Després d' un moment de pausa.) Capritxo... no! Un amor violent, una passió boja. Si, senyora, desde la nit aquella... desde 'l ball de ca 'l senyor Martínez no tinch més qu' un pensament, un desitj, una esperansa; tornarla á veurer.
- CAROLINA Pro, ja sab vosté lo que li tinch que responder.
- ENRICH No ho sé, ni ho vull saber, no m' ho digui. Repeteixim tant sols qu' el seu marit es fora.
- CAROLINA Ja li he dit.
- ENRICH Y que no tornará per espay de vint y quatre horas.
- CAROLINA No tornará.
- ENRICH Vol dir que n' está segura?
- CAROLINA Seguríssima.
- ENRICH Es qu' á vegadas una dona 's pensa qu' el seu marit es fora y tot d' un colp... ¡plam! (Ap.) Y aixó ho sé per experiència.
- CAROLINA Què diu?
- ENRICH Dich que pera tornarla á veurer, he fet, senyora, lo impossible. M' he enfilat per una parret; he corregut per las tauladas; he saltat un sens fi de xemeneyas... Y ab tot y aixó aquí 'm té, cansat, rendit, romput, ab el traço fet malbé y potser ferit y tot.
- CAROLINA Si qu' es cert, te una ferida al front.
- ENRICH (Tocants' el front.) Eh? Si! (Espantat.) Haurá sigut causada per la bala homicida.
- CAROLINA Quina bala?
- ENRICH Una...! la... aquella... aquella...! ('S treu el mocador y s' el posa al front.)
- CAROLINA (Ap.) Pobre jove!
- ENRICH Y després d' aixó, senyora 'm negarà vosté... (Se sent un altre tiro.) ¡Ja hi tornan! ('S palpa tot espatllat.)
- CAROLINA Tranquilisis, tranquilisis.

- ENRICH ('S posa 'l mocador al front y després el mira.)
Ay! Sang! Ja ho he dit. Miri, miri.
- CAROLINA No home, no, si no es sang. Si son les sevas inicials brodadas ab fil vermell.
- ENRICH Ah! si, si. Es que la vista de la sang... sobre tot de la meva 'mí fa un efecte desastrós. (Ap.) Aquesta nit jo poso cabells blançhs.
- CAROLINA Vol una copa d' aigua?
- ENRICH 'M fará un gran favor, pró... ab sucre... y una mica d' aixerop.
- CAROLINA Està bé; aguardi un moment. (Va á l' etagére y prepara la beguda.)
- ENRICH (Ap) Lo que jo faig no te perdó de Deu. ¡Pobre dona! Ferli creurer qu' he vingut per ella, quan... Pero no hi ha més! Jo no podía dirli que qui te la culpa de tot aixó es la Laura. ¡Cal! De cap manera. (La Carolina li presenta la copa mentres ell distret repeteix.) De cap manera.
- CAROLINA ¿Com? No m' ha dit...?
- ENRICH (Transició.) Ah! Si .. si.. Gracias, perdoni... (Ha pres la copa, la te á las mans y mira somrihent a Carolina.) ¿Coin se diu vosté?
- CAROLINA ¡Carolina! Begui, begui.
- ENRICH ¿Carolina...? Consona ab medicina (beu.) Gracia. (Li entrega la copa.)
- CAROLINA (Ap. rihibit.) 'M fa riurer. (á ell) Are prométim que no cometerá mai més una imprudència com la d' avuy.
- ENRICH Ah! no senyora, no; respecte aixó pot estar ben tranquila.
- CAROLINA Sobretot, sabent com sab que so casada.
- ENRICH No m' en parli!
- CAROLINA Eh?
- ENRICH No; no m' en parli mai. No m' agradan las donas casadas. Es á dir; no, no es aixó. Vull dir que las donas no dehurían casarse. Perque al fi y al cap ¿qu' es un marit? Res; una convenció social. La veritat, senyora estriba en l' amor lliure; en la lliure correspondencia de dos sers joves y guapos... com nosaltres dos. Aquesta es la verdadera veritat. Respectémala... senyora (Agafa una mà á Carolina.)
- CAROLINA Prométim, quan menos, que la seva afeció serà purament fraternal.
- ENRICH Si, senyora, per ara serà fraternal. Mes...

- quan arrivi el moment fisiològich, quan soni l' hora de la passió, allavors, la fatalitat, empentantme més y més cap á vosté... (*Se hi arrima, Carolina s' aparta.*)
- CAROLINA Dispensi; 'm sembla que ja es hora de que 's retiri.
- ENRICH ¿Com? No m' ha dit qu' el seu senyor estaría ausent durant vint y quatre horas?
- CAROLINA Me...
- ENRICH Jo crech, donchs, qu' en podém passar unes quantas junts. Podriàm prendre un thé.
- CAROLINA No tinch aigua calenta.
- ENRICH Encendré el foch.
- CAROLINA Ca! Val més si acás, qu' em canti una de las sevas àrias favoritas.
- ENRICH Es qu' estich molt ronch. El passeig per sobre de les taulades, m' ha refredat la veu.
- CAROLINA Essent aixís li preparo 'l thé y vosté, mentres tant, pot ferme sentir una d' aquelles imitacions de la veu bestial que tant varen xocar la nit del ball de ca 'l senyor Martínez. (*Va á l' etagère.*)
- ENRICH (Ap.) Tinch altre feyna que pensar en imitacions. (*Se sent lladrar un gos á fora.*)
- CAROLINA (Creyent qu' es ell.) Bravo! molt be!
- ENRICH Què?
- CAROLINA M' ha fet talment l' efecte com si sentís un gos.
- ENRICH No só jo, senyora... Es algú qu' em fa la competència.
- CAROLINA (Espantada.) Cóm? No era vosté? No era voste? Donchs era la veu del Rin.
- ENRICH Qui es el Rin?
- CAROLINA Es el gos del meu marit. (*Se sent un timbre.*)
- ENRICH Es ell; aquesta manera de tocá 'l timbre es la seva.
- ENRICH Del seu gos?
- CAROLINA Del meu marit. ¡Ay! si 'l troba aquí...
- ENRICH (Espantat.) No; no 'm convé.
- CAROLINA Si 'l troba 'l mata.
- ENRICH Jesús!
- CAROLINA Y em mata á mí.
- ENRICH ¡Ay! no senyora; no desitjo la seva mort. Fujo. (*S'en va á la segona porta esquerra.*)
- CAROLINA No, allá no; es el despatx del meu marit.
- ENRICH (Anant á la primera esquerra.) Donchs aquí...

- CAROLINA May! S' trobaría ab el meu marit... Vágissen per ahont ha vingut, p' el balcó.
- ENRICH P' el balcó? No! no! may! (Ap.) 'M trobaría ab l' altre. (*Se sent el timbre altra vegada.*)
- CAROLINA Corri, que s'está impacientant. Corri! Amáguis al menos en el balcó. Ja buscaré la manera de ferl fugir.
- ENRICH (Obra 'l balcó.) Está nevant.
- CAROLINA Pro que vol qu' ens mati?
- ENRICH Oh! may! Aixó may! (Obra 'l balcó y s' hi amaga.)
- CAROLINA Gracias á Deu! Respiro. (A Rafel.) Ja vinch! Ja vinch! Ets tu? (*Se sent lladrar. Carolina va á obrir la porta.*)

ESCENA III

RAFEL y dits

- RAFEL (Parlant dintre.) Apa, Rin; al jas; á dormir .. Pobre béstia! Está molla com un xop! (*Entra y tanca la porta.*) Que no 'm sentías?
- CAROLINA Si, pro no m' atrevia á obrir. No 'm pensava que tornessis tant aviat.
- RAFEL (Deixantse caurer en una cadira.) ¡Ay! Carolina! Si sabésses lo que 'm passa. Oh!
- CAROLINA ¿Qué?
- RAFEL Tremolo pensant qu' he mort un home.
- CAROLINA ¡Deu del Cel!
- RAFEL No has sentit un tiro?
- CAROLINA Si!
- RAFEL Era jo... Jo qu' he mort un home y pot ser dos.
- CAROLINA Pro, esplicat. Com ha sigut?
- RAFEL (Deixant l' escopeta y l' sarró sobre la taula.) Veurás: surto de casa; m' arrivo á la cantonada pera veurer si trobo un cotxe. ¡Ca! Ni un.. Espero un quart y al últim veig un tranvía dels que passan per devant de l' Estació. M' hi enfilo; tracto de pujar á la imperial y no se com ni de quina manera m' entrebanco ab la escopeta; 's descarrega y ¡paff!

- CAROLINA Un senyor qu' era á dalt llensa un crit! L' havia ferit.
- RAFEL ¡Oh!
- Baixo allavoras del tranvía y apreto á correr; el conductor 'm segueix; el Rin se li tira á sobre y de segur que l' ha escanyat. El gos no m' en ha dit res; pero prou qu' ho coneix. Y aquí tens dos víctimas. Jo he pogut fugir y el Rin també... Pero, call; ; algú puja l' escala. (Pausa)
- CAROLINA No; t' ho ha semblat.
- RAFEL (Empahurit) ¡Carolina! Han trucat. Cregas qu' han trucat. No convé qu' em trobin. Fugiré mal siga per las tauladas. (S' en va cap el balcó)
- CAROLINA (Llensant un crit.) ¡Rafel! Càlmat; si no han trucat... Si es que t' ho ha semblat. Està bé que no t' estiguis aquí; no, no deus... Ves á casa del senyor Martínez.
- RAFEL A que fer?
- CAROLINA A que fér! D' aqueixa manera el senyor Martínez podrà justificar qu' á tal hora tu eras á casa seva y que t' han pres per altre. Es la gran manera de burlarls á tots.
- RAFEL Tens rahó. Vaig á mudarm el vestit... Ets una gran dona... (Ap.) N' m queda ni una gota de sang. (S' en va f'recipitadament per la primera porta de la dreta.)
- ENRICH (Desde l' balcó trayent el cap que du embolicat ab un mocador blanch y tremolant de fret.) ¿Pu...uch...en...trar?
- CAROLINA No encare.
- ENRICH (Ha de parlar sempre ab tremolor.) Es que m' estich gelant. Cau una nevada que Deu n' hi dó.
- CAROLINA Prengui pacientia. Es questió de cinq minuts.
- ENRICH (Id.) Fássim sisquera la caritat de deixarm' un abrig, una manta, un paraigües.. ¡M moro! Estich convertintme en un gransat de xuflas!
- CAROLINA Que m' está comprometent.
- RAFEL (Desde dins) Carolina!
- CAROLINA Cuyti; amaguis!
- RAFEL (Entra en escena á temps que Enrich 's fica en el balcó; Rafel entra ab el sobretodo, en el que t' he ficat sols un bras.) Fesm' el favor;

ajudam á posarme el sobretodo. Estich tant preocupat que no puch trobar l' altra mánega.

Vina.

(*Tot buscant l' altra mánega.*) Pero... si fujo de la justicia... (*ficant una má á la butxaca.*) No; aixó es la butxaca... Si fujo de la justicia humana... que farás tú, Carolina meva, tota sola..? Vols dirme que farás?

CAROLINA Vaja, home, no t' apuris; ja m' arreglaré. Ves; cuya.

RAFEL Si... si... (*anánts en deturantse.*) Pero... y si 'm troba l' conductor:

CAROLINA No has dit qu' el Rin l' havia escanyat?

RAFEL Es que no n' estich segur. De totas maneras, havent mudat de trajo (*aixecants' el coll del sobretodo.*) y tapantme aixís, es impossible qu' em pugan reconeixer.

CAROLINA Es clar; ves, ves.

RAFEL Si; m' en vaig. (*Tornant enradera.*) Ah! dónam el paraigus.

CAROLINA Qui sab ahont es! Déixal estar. Total per anar á dos passos...

RAFEL ¡Oh! Es qu' está nevant.

CAROLINA No hi fa res; ves cuya.

RAFEL Bueno, bueno. (*anánts en reculant.*) Ah!

CAROLINA Encare?

RAFEL Jo 't diré. No voldría que durant la meva ausència vinguéssen á practicar un registre domiciliari y probéssen el cos del delicte. Ves de amagar be l' escopeta y el sarró.

CAROLINA Si; pro vésten, home de Deu. Si tardas gaire més, la declaració d' en Martínez no 't servirà.

RAFEL Tens rahó; vaja, adeu; pero sobretot l' escopeta. Adiós. (*S' en va per la primera esquerra.*)

CAROLINA (Ap.) Y quina nit, Deu meu! Es veritat; amaguém l' escopeta... Si; pero ahont? (*Mira ahont pot amagarla.*) Ah! si; en el llit! Ningú pensará á mirarlo. (*Amaga l' escopeta dins del llit*) Ah! Are l' sarról Ahont el fico? Si l' poso dins del llit abultarà massa. (*Aga-fantlo.*) Ja ho sé. Se m' acut una idea. (*Deixa l' sarró sobre una cadira y va al balcó. A Enrich.*) Pst! Vingui!

ESCENA IV

CAROLINA y ENRICH

(Enrich entra en escena covert de neu. Deu parlar tot tremolant fins qu' es compren qu' ha entrat en reacció.)

- ENRICH Mirí, senyora, mirí.
 CAROLINA Pobre! 'S deu haver aburrit!
 ENRICH Aburrit. No..! Lo qu' es que m' he cónvertit en un «sorbete.» ('S mou pera treurers la neu de sobra.)
 CAROLINA Cuidado! qu' em mulla.
 ENRICH Donchs no m' he aburrit; no senyora. P' el carrer, y dessota, com qui diu, d' aquest balcó, ha succehit un fet molt important. La gent cridava: ¡agaféulo! ¡agaféulo! ¡Assessino! (Ap.) ¿Que diu?
 CAROLINA Al principi jo creya qu' ho deyan pera mi... porque quan un no te la conciencia tranquila... Pero després he sentit un que deya: «la bala m' ha travessat el sombrero de part á part» y un altre: «l seu gos ni' ha destrossat el pantalón». (Ap.) Respiro. (A Enrich.) Bueno: are si qu' ha de ferme el favor d' anársen... Es á dir: abans necessito un favor de vosté.
 ENRICH Digui.
 CAROLINA Que s' endugui aquest sarró.
 ENRICH Quin sarró?
 CAROLINA Aquest. (Carolina li dona.)
 ENRICH Pro, quin objecte...?
 CAROLINA Sería mässa llarch de contar. Més tart ho sabrà tot.
 ENRICH (Prenent el sarró.) De modo, qu' are ja m' en puch anar?
 CAROLINA Si, pro depressa, molt depressa.
 ENRICH Cregui, senyora, que no desitjo altre cosa. Adiós... Carolina... (Se sent obrir nn pany.) Qu' es aquest ruido? (Espantat.)
 CAROLINA (Eeglayada., Ay! Deu meu! Es el meu marit que torna.

- ENRICH (*Deixant caure 'l sarró.*) Altre vegada 'l seu marit?
- CAROLINA Corri, cuyti; vágissen al balcó.
- ENRICH No tinch temps! (*S' amaga radera de las cortinas als peus del llit.*)
- CAROLINA Estich perduda.

ESCENA V

RAFEL y dits

- RAFEL Ja soch aquí. Ha vingut algú?
- CAROLINA (*Aturdida.*) No... no... ningú.
- RAFEL Ay! respiro. 'S veu que m' han percut de vista y que ningú m' ha coneugut.
- CAROLINA Pero... que no has anat á ca 'l senyor Martínez?
- RAFEL Vaya! Are 'n vinch; sols qu' el pobre senyor no m' ha pogut rebrer perque li estavan fent unes fregas de greix.
- CAROLINA Fregas de greix precisament? Que te?
- RAFEL ¡Pobre! Vet' aquí lo qu' es el mon. Ell sospitava de la seva senyora y s' en ha anat de casa dihent que no l' esperéssen perque passaríá tota la nit en el Círcol; quan poch després s' presenta á casa armat d' un revolver... entra en el quarto... troba á un quídam als peus de la seva senyora y ¡pum! descarrega l'arma y l' estúpit fa blanco en un mirall. A mi no m' hagués fallat. Jo...
- ENRICH (*Ap.*) Ay!
- RAFEL Jo que fereixo á la gent sense pensar...
- CAROLINA Be... Y que més?
- RAFEL Ah! Just! Donchs, el quídam en questió, que per las trassas deu ser un poca vergonya y un cobart...
- ENRICH (*Ap.*) Gracias.
- RAFEL Eh?... (*Com si hagués sentit una veu y rápidamente.*) Ah! Ha obert el balcó y ha saltat á una taulada. En Martínez l' ha seguit y estava á punt d' agafarl, quan sense donársen compte ¡cataplúm! cau dins d' una xemeneya y ha

baixat fins al primer pis. Figúrat el susto qu' ha ocasionat á la cuynera qu' estava en aquell moment fent un arrós á la milanesa. Diu qu' ha caigut de peus á la cassola. Lo pitjor es que no ha pogut coneixer al Tenorio.

- ENRICH (Ap.) Menos mal.
 RAFEL Eh? Que hi ha?
 CAROLINA Ahont?
 RAFEL He sentit una veu estranya.
 CAROLINA Ca; deu ser la Carmeta que somnía.
 RAFEL Vols dir qu' es la Carmeta? Es que la veu m' ha fet l' efecte com si vingués de sota terra.
 CAROLINA Qu' ets boig? Que vols que siga?
 RAFEL Es veritat. Res; com qu' estich tant excitat... Quasi, quasi serà millor que m' en vagi al llit.
 CAROLINA (Deturantlo.) No.
 RAFEL Com? No ho vols? Perque? Ah! "Vaja! ja comprehench. (Arrimants' á 'n ella.) Vina, vina. Allunyantse.) Que vols?
 RAFEL Donarte una abrassada. (*Li dona á despit d' ella.*)
 ENRICH (Ap.) Aixó es massa.
 CAROLINA Déixam estar! (*Apartantse.*)
 RAFEL Després dirás perque no faig exercici á casa... Fins arie sempre t' ha agradat y are... Vaja, vaja, vina
 CAROLINA (*Apartantse.*) No, no, déixam estar.
 ENRICH (Ap.) La meva situació es terrible.
 CAROLINA T' oblidas de que...
 RAFEL Que vols dir?
 CAROLINA Qu' avuy es el 20 de Desembre.
 RAFEL Y que?
 CAROLINA Sembla mentida que diguis y que. ¿No 't recordas qu' es l' aniversari de la mort de la tía Reparada?
 RAFEL Y be y qué? No ho nego. Pro fa deu anys qu' és morta y aquesta es la primera vegada que m' en parlas.
 CAROLINA Es clar; com que vosaltres, homes, no hos fixeu may en res... (*Li gira l' esquena y s' enva al fondo.*)
 ENRICH (Ap.) Ay! Gracias, tía Reparada.
 RAFEL Bueno, bueno, qu' et diré jo are si no m' hi

havía may fixat? (*Trayentse l' sobretodo y disposantse pera ficars' al llit.*) Res! Pobre tía! Deu la tingui al Cel y li dongui lo que mereixi, y á mi bona son pera oblidar els méus crims. Ens en anirém al llit.

CAROLINA (*Ab por de que s' adongui de l' Enrich.*) ¡Ay! (*Rafel s' en va á radera del biombo. L' Enrich treu el cap y fa senyal à Carolina y aquesta li indica que surti pe l' balcó. Veyent que no s' entenen Carolina li gira l' esquena y va á seurer á la tauleta disposants' á brodar. Rafel estossega y Enrich s' fica precipitadament des-sota el llit. Pausa. No veyentlo. (Ap.) S' en haurá anat. (Enrich treu el cap per desota el llit.*) Ah! no! Are 'l veig. Y en Rafel que s' en va al llit... Si s' en adongués, que succeheria? Deu meu!

RAFEL (*Que per radera de las eortinas se fica al it, llença un crit.*) Ah! Que dimoni es aixó?

CAROLINA (*Ap*) Estich perduda!

RAFEL (*Aparta las cortinas y s' el seué assegut sobre'l llit ab l' escopeta á la mà.*) Ah! Has sigut tú qu' has posat aquest' arma aquí?

CAROLINA (*Tremolant.*) Sí; jo... es clar que si...

RAFEL Quan he sentit un cos tan fret, he cregut qu' era 'l cadavre de la meva víctima... Oh! qui na por!

CAROLINA Com que tu mateix m' has recomanat que l' amagués...

RAFEL Si' si, has fet bé. L' amagatall era bó; pro 'm podías avisar. Te, endréssal. (*Dona l' escopeta á Carolina y aquesta la posa en un ángul de l' escena.*) Decididament aquesta nit es nit d' emocions. Suposo que será la última.

CAROLINA (*Ap*) Tarr de bó. (*Alt.*) Procura dormir.

RAFEL (*Badalla y parla com un qu' está á punt de dormir.*) Y tú, Carolina... que no vols venir á reposar?

CAROLINA No; vull acabar el méu brodat.

RAFEL L' ex-voto! Bueno, trevalla, trevalla. (*S gira tot d' un cop y l' Enrich, que te 'l cap fora del llit, fa gestos qu' indican qu' els moviments d' en Rafel li fan mal.*) Que besi está aquí dins!

ENRICH (*Ap*) Que malament si está aquí sota!

RAFEL (*Mitj adormit.*) Carolina!

- CAROLINA (Ap.) Lo millor es no contestarli.
 RAFEL Pot ser... no l' he mort! Demá ho sabré
 p' els diaris. Tot está en si la bala...
 CAROLINA Si parlas no t' adormirás.
 RAFEL Oy! qu' es cert! Quant un més parla menos
 dorm. ¡Bona nit! (*S torna á mourer. Iguals gestos per part d' Enrich. Carolina després d' una pausa s' arrima al llit.*)
 ENRICH (Ab veu baixa.) Senyora!
 CAROLINA Pst! Silenci!
 ENRICH Si vosté sabés lo malament que s' está aquí...
 CAROLINA Prengui paciencia.
 ENRICH Es qu' el llit es baix y el seu marit m' aplasta
 ab el seu pes.
 CAROLINA Mortifquis una mica. Are vaig á obrir la
 porta. (*Enrich s' torna á ficar dessota l' llit mentres Carolina s' aparta. En aquest moment se suposa qu' els moviments d' Enrich fan sosmouer et llit.*)
 RAFEL (Despertant, seu de sopte sobre l' llit.) ¡Quina
 cosa més estranya!
 CAROLINA Qué?
 RAFEL Si fóssem á Sicilia, que sempre hi ha terremotos, diría que n' he sentit un.
 CAROLINA (Ap.) No ets tu mal terremoto. (Alt.) Devías somniar.
 RAFEL 'T dich qu' el meu llit s' es sosmogut.
 CAROLINA Ca! Haurá sigut la trepidació causada per algú carro que passava p' el carrer.
 RAFEL (Tornant á ficarse á dins.) Pot ser si. Y no obstant, m' ha semblat sentir un moviment estrany... Qu' encare no t' determinas á anar á dormir?
 CAROLINA No veus qu' estich atrafagada?
 RAFEL Ah! si! L' ex-voto pera la Verge dé la Bonanova.... Bona nit. (Pausa.)
 ENRICH (Ap.) Ay! ay! Are se m' ha enrampat la cama dreta.
 RAFEL (Tornant á seurer en el llit.) No, no: Lo qu' es are no somnio. Aquest llit s' mou; no sé l' que te. (Fa mourer el llit y Enrich fa grans gestos.)
 CAROLINA (Ap.) Desgraciat!
 RAFFL (Ab veu alta.) Que hi ha sota l' llit? Qu' has deixat entrar el gos?

- CAROLINA Si, si 'l gos... Rin!
- RAFEL Molt mal fet. Era tot moll y ho haurá empasitafat tot. ¡Rin! ¡Vina!
- CAROLINA Déixal' estar ¡pobre bestia! Tremolava com una fulla de arbre. Déixal!
- RAFEL Bueno, bueno. Rin, vina.
- CAROLINA Pro no l' amohinis.
- RAFEL Es que vull que m' obeheixi; que contesti al menos. Rin!
- CAROLINA (A Enrich.) Contesta á ton amo. (Ap.) Sort qu' el sab imitar.
- RAFEL ¡Rin! (*Enrich imita 'l lladruch d' un gos.*) Ah! Aixís, tonto, aixís. Bravo 'l meu Rin. Apa, á dormir... No sé; 'm sembla que no te la mateixa veu... S' haurá encostipat. ¡Pobre bestiola! Vaja, bona nit Rin, (*Enrich imita 'l gos ab més forsa.*) Ah! ah! ah! Are; are li torna la veu. Pobret! Te, Rin, te, fes l' amistat á ton amo... cuya. (*Treu un bras fora del llit seguint sempre abrigat.*)
- ENRICH (Ap.) Qué diu? Es boig!
- CAROLINA (A Enrich.) Apa, Rin. Fes un patonet á ton amo, corre, maco, corre.
- ENRICH (Ab veu baixa.) Aixó may. Per aixó si que no hi passo.
- RAFEL (*Troba ab la mà 'l cap d' Enrich y l' acaricia donantli alguns copets á la closca.*) Ah! dolent! Qué tens avuy? Altres vegadas sense demanartho 'm rentas las mans y avuy... Apa, corre, un petó...
- CAROLINA Apa, fesli, tonto ¡qu' et costa?
- ENRICH (*Llepa la mà de Rafel.*) Terra... óbrat!
- RAFEL Pobre Rin! Quin animal més dócil! Vaja; bona nit. (*S gira del altre cantó. Mohiment de disgust per part d' Enrich.*)
- ENRICH (Desesperat.) Aixó es infame!
- CAROLINA Silencio!
- RAFEL (*Mitj adormit.*) ¿A qui ho dius silencio? Si no parlo.
- CAROLINA Al gos...
- ENRICH (Ap.) Gracias! (Pausa. Poch després se sent roncar á Rafel)
- CAROLINA Are si que dorm deveras! Vingui!
- ENRICH (Sortint de sota 'l llit y fent contorsions com

demostrant qu' està fet malbé.) Quin càstich y quina humillació!

CAROLINA *Vingui; corri! (S' en va ab Enrich per la primera porta esquerra.)*

ENRICH *(Ap.) Y jo só tot un compte! D' avuy endevant seré el compte Rin.*

ESCENA VI

RAFEL sol.

RAFEL *(Després d' un curt moment s' asseu sobre 'l llit tot sobressaltat.) Es ell...! La meva víctima ferida al front... Pobre jove! La policía! Socorro!*

ESCENA ULTIMA

CAROLINA, ENRICH y RAFEL

(Se sent à dins el ladruch d' un gos y Enrich entra en escena espantat y precipitadament.)

ENRICH *Malehit siga 'l gos. No 's pot sortir sense que 's tiri à sobre d' un.*

RAFEL *(Assombrat.) ¿Qué hi ha? (Veyent à Enrich.) Un home... (Carolina entra en escena.)*

ENRICH *Dispensi.*

RAFEL *Ferit del front... Es ell. La meva víctima... senyor... si, ja 'l reconeix.*

CAROLINA *(Ap.) Lo reconeix?*

ENRICH *(Ap.) Are si que soch à la ratera. 'L qu' es aquesta vegada no 'm salva 'l Rin.*

RAFEL *Carolina; dónam la bata. (Carolina l' agafa del penjador y li dona.) ¿Perque no fas passar el senyor à la sala? Tingui la bondat de sentarse. ¡Carolina! Dónali una cadira. (Haurá baixat del llit y s' haurá posat la bata y arrimat à n' Enrich)*

- ENRICH { Veurá. Jo li diré per quin motiu.
 RAFEL { Veurá. Jo li diré per quin motiu.
 ENRICH Digui...
 RAFEL No; digui vosté.
 ENRICH Vosté primer.
 RAFEL No.
 ENRICH { Veurá; aquell disparo...
 RAFEL { Veurá; aquell disparo... Aquell disparo l' he
 fet jo y l' he tocat involuntariament. Com
 vosté anava á la imperial del tranvía...
 EORICH Jo á la imperial del tranvía? Dispensi; pro á
 la imperial no acostumo. Jo soch el compte
 Enrich de Rocacurva.
 RAFEL Molt senyor meu; pro si vosté no va á la im-
 perial, vosté no es aquell á qui jo he ferit.
 Essent aixís fassi 'l favor d' esplicarme com y
 per quin motiu 's troba vosté á aquestas horas
 á casa meva.
 ENRICH Li anava á esplicar quan vosté m' ha inter-
 romput. Jo 'm trobo aquí, fugint de la per-
 secució d' un marit gelós.
 RAFEL Si eh? A mi no 'm ve ab historias ni vosté ni
 ningú. Ahont es la escopeta?
 ENRICH Li dich que no son historias. Fugint de la
 persecució d' un marit gelós, he vist 'l balcó
 obert y á riscos de molestarls...
 RAFEL Com? Vosté ha entrat p' el balcó? (*A Carolina.*) Vinga l' escopeta.
 EORICH Pro no veu qu' aquell infelís m' ha seguit per
 las tauladas? Qué volía qu' em tirés al carrer?
 RAFEL Per las tauladas diu? Qu' era, pot ser el sen-
 yor Martínez?
 ENRICH Jo no dich qui era.
 RAFEL (*Rihent.*) Con que vosté...? Pobre senyor
 Martinez! (*S' aparta un xich y el mira ab detençió.*) Bravo! Bravo! Ah! Vosté era ball
 de disfressas de ca 'l senyor Martinez!
 CAROLINA (Ap.) Deu del Cel! L' ha reconegut.
 RAFEL 'L felicito per la manera admirable que te d'
 imitar á las bestias. Es una gran cosa; una for-
 tuna. 'L lladruch del gos, sobretot l' imita
 vosté á la perfecció.
 ENRICH (*Mirant á Carolina.*) Si; no va mal. Y si 'm
 sentís fer l' ase...

- RAFEL Precisament aquí tinch el meu gos. Aposto qualsevol cosa que vosté sab imitarlo.
 ENRICH (Ap.) Pot ser si qu' encare hi tornarém.
- CAROLINA Pero Rafel. Tu no tens en compte...
- RAFEL Efectivament; no 'm recorcadava que no só amich del senyor de Rocadreta...
 ENRICH Rocacurva pera servirlo.
- RAFEL Dispensi... Pera permétrerm...
- ENRICH De vosté depend el ser amich meu. (*Li allarga la mà.*)
- RAFEL (Estrenyentlo.) Ab molt gust. Vingui á veurens sovint... Tindrém una viva satisfacció.
- ENRICH No sé si la senyora...
- CAROLINA Si 'l meu marit hi ve be...
- RAFEL Jo si.
- ENRICH Donchs avant. (Ap.) Ja qu' ell ho vol, procurarém acontentarlu.
- (Al públich)
- La broma ha sigut pesada;
 pro demostrə eixa jugada
 que ab tot y ser molt formal,
 á un home el fer l' animal
 li es d' utilitat probada.

TELÓ

NOTA

. Poden suprimirse si 's vol las cortinas del llit. En aquest cas, Enrich á l' entrada d' en Rafel á l' Escena V, en lloch d' amagars radera d' ellas pot col-locarse immediatament á sota 'l llit.

OBRAS DRAMÁTICAS
DE
D. Francisco Xavier Godo

Repertori castellá

Durante el baile, diálech en un acte y en vers,
Un marido impertinente, juguet en un acte y en vers, original (1).
Coquetina, juguet en un acte y en vers, original.
El juramento de Pepe, juguet en un acte y en prosa.
La corsetera, juguet en un acte y en vers.
Mellizos, juguét, en un acte y en vers, original.
Dia de bodas, juguet en un acte y en vers, original.
Las horcas caudinas, iuguet en un acte y en vers.
La favorita, juguet lírich en un acte y en vers, original (2).
La Pálida, drama en tres actes y en vers, original.
En las nubes, comedia en tres actes y en vers, original.
Tribulaciones de un chino, comedia en cuatro actes y en vers (3).

En preparació

¡Luz!, drama en tres actes y en vers, original.
Los grandes errores, drama en tres actes y en prosa, original.
Sacrilegio, monólech en vers, original.

(1) En colaboració ab D. Federich Rahola.

(2) Música del Mestre Guiteras.

(3) En colaboració ab D. Victor Rahola.

Repertori catalá

La Mare de Deu del Mont, drama en tres actes y en vers, original.

Lo Cor y l' Anima, drama en tres actes y en vers, original.

La Pubilla de Caixás, drama en tres actes y en vers, original.

El Túnel, drama en tres actes y en vers, original.

La llum entre las sombras, drama en tres actes y en vers original.

Dos companys mal avinguts, juguet en un acte y en vers (1).

Lucrecia Borgia, juguet en un acte y en vers.

La minyona del Rector, juguet en un acte y en prosa.

Rin, juguet en un acte y en prosa.

En preparació

La Raquel, drama en tres actes y en vers, original.

La cosina de la Lola, juguet en un acte y en prosa, original.

(1) En colòaboració ab D. Victor Rahola.

BIBLIOTECA DE L' AURENETA

	PTAS.
<i>La Suripanta</i> , (1. ^a y 2. ^a edició), comedia, 3 actes, A. F. y Codina.	2
<i>Lo Somatent de Girona</i> , cuadro dramàtic, F. Agulló Vidal . . .	1
<i>La Pubilla de Caixás</i> , (1. ^a y 2. ^a edició), drama, 3 actes, Francisco X. Godo.	2
<i>Armas y Lletres</i> , comedia, 1 acte, A. Ferrer y Codina.	1
<i>Otger</i> , drama, 3 actes, A. Ferrer y Codina	2
<i>La minyona del Rector</i> , joguina, 1 acte, Francisco X. Godo . . .	1
<i>Un pom de violas</i> , comedia, 3 actes, Conrat Roure (Pau Bunyegas)	2
<i>¡Tenorios!</i> comedia, 3 actes, A. Ferrer y Codina	2
<i>¡Ditxós ball de màscaras!</i> joguina, 1 acte, F. Figueras Ribot . . .	1
<i>El Túnel</i> , drama, 3 actes, Francisco X. Godo	2
<i>Mar grossa</i> , joguina, 1 acte, Ernest Soler de las Casas	1
<i>Al cim de la glòria</i> , lloansa, Antoni Careta y Vidal,	1
<i>Lo collaret de perlas</i> , drama, 3 actes, Federich Soler (Pitarra)	2
<i>Un cop de telas</i> , diálech, 1 acte, Anton Ferrer y Codina	1
<i>Lo mas perdut</i> , comedia, 3 actes, Joseph Feliu y Codina	2
<i>Una prometessa</i> , pasillo cómich, 1 acte, Joan Marxuach	1
<i>Lo general «No importa»</i> , drama, 3 actes, Teodoro Baró	2
<i>Toreros d' hivern</i> , comedia, 3 actes, Anton Ferrer y Codina . . .	2
<i>No sempre l' que paga, trenca</i> , comedia, 1 acte, F. Figueras Ribot	1
<i>Lo patró Arauya</i> , comedia, 1 acte, Joseph Maria Pous	1
<i>¡Tràmpasi!</i> , comedia, 3 actes, Manel Rovira v Serra	1
<i>Entresuelo primera</i> , comedia, 1 acte, Pere Juliá y Sust	2
<i>Lo joch dels disbarats</i> comedra 3 actes Teodoro Baró	3
<i>Lo testament del oncle</i> , comedia, 1 acte, J. Riera y Bertrán . . .	1
<i>La llissó de dibuix</i> , sarsuela, 1 acte, F. Figueras Ribot	1
<i>Lo poema del cor</i> , D. Teodoro Baró	2
<i>Un debut</i> , sarsuela, 2 actes, A. Ferrer y Codina	1'50
<i>Las horcas caudinas</i> , comedia, 1 acte, Francisco X. Godo	1
<i>La trompeta de la sal</i> , comèdia, 3 actes, Eduardo Aulés	2
<i>La Creu de la Masia</i> , drama, 3 actes, F. Soler y M. Lasarte, . . .	2
<i>Ambo!</i> comedia, 1 acte, Joseph Campderros.	1
<i>La Sonata XXVI</i> , comedia, 3 actos, J. Riéra y Bertrán	2
<i>Un Manresá de l' any vuyt</i> , drama, 3 actes, A. Ferrer y Codina .	2
<i>Gallina vella fá bon caldo</i> , comedia, 1 acte, A. Ferrer y Codina .	1
<i>Sandàs y parells</i> , juguet cómich, 1 acte, V. Suarez Casañ y J. Capell.	1
<i>El rapte de la Sabina</i> , juguet cómich, 1 acte, F. Figueras y Ribot.	1
<i>La Pálida</i> , drama, 3 actos, Francisco J. Godo	2
<i>La eslació de la Granota</i> , saynète, 1 acte, Teodoro Baró	1
<i>Carta Canta</i> , juguete cómico, 1 acto, Vital Aza	1
<i>Rin</i> , juguet, 1 acte, Francisco Xavier Godo. , ,	1